

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoltjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Položaj na Dunaji.

Iz Dunaja 25. jan. [Izv. dop.]

Minister Lasser je toliko okreval, da se uže voziti sme na sprehod; a da bi zopet nastopil svoje mesto, o tem nij govorenja. Kdo če priti na njegovo mesto? Dr. Herbst bi bil pripravljen stopiti v ministerstvo, a ne kot minister notranjih zadev, ampak želi si trgovinsko ministerstvo. No potem bi mu minister Chlumecký moral umakniti se. Ker pa je bivši namestovalec drž. pravdnika Chlumecký uže dva ministerstva preskrboval, — bil je poprej poljedelski minister — zakaj bi ne imel sposobnosti še za eno ministerstvo?

Zmerneži mej ustavoverci upajo na Kellersperga, ki pa tudi boleha ali se saj dela bolehnega ter je na odpustu. Vsak se boji, da bi v sedanjem mršavem in zamočanem položaji svoje roke vmes vtikal. Še celo na Lasserjevo bolezen se tukaj v nekotnih krogih neče verjeti, ampak mnogi trde, da Lasser nalašč pretiruje svojo bolezen, da ima opravičene razloge, z lepa zmuzniti se iz sitne situacije.

Zdaj skuša gospodska zbornica vajeti v svoje roke vzeti. Njeni udje so se uže dvakrat posvetovali; kaj so sklenili, se ne ve gotovo, pa se lahko ugane. K posvetanem so tudi fevdalci prišli in kardinal Schwarzenberg in grof Leo Thun sta celo tudi v odbor izvoljena, kateri ima storiti nasvete, kako se naj gospodska zbornica glede preinačenja ogerske nagodbe obnaša.

Denes imajo naši lordi zopet posvetovanje

ter so k temu tudi ministre povabili, kar poprej nijso bili storili.

„N. Wiener Tgbl.“ ki vedno dela v senzacionalnih novostih, katere pa navadno za sto procentov presegajo resnico, poroča, da je grof Hohenwart skušal pridobiti Poljake za kake odločne korake proti ministerstvu. Na tem nij nič resničnega. So pa vprašanja, pri katerih cela opozicija skupno postopa in pogovori se tičejo le taci posameznih slučajev. Sicer pa grof Hohenwart razmere dovolj dobro pozna, da ne bode silil baš sedaj do krmila, ko bi sedanji kormanoši sami bili zadovoljni, da bi jih kdo na stran porinil ter jih rešil velike odgovornosti, katero jim naklada nagodba z Ogersko.

Naj si zdaj le sami prste opečejo. Opozicija lahko mirnim srcem čaka in njen čas pride gotovo.

Amerika in Španija.

Vojna mej Ameriko in Španijo mej ono prekomorsko krepko državo in to evropsko zastarano, ohromelo in po reakcionarno-bedastih kraljevskih famijah spačeno deželo, žuga vojna nastati, katere konec ne bi bil dvomljiv. — Iz Washingtona se poroča, da je ameriških zjedinjenih držav predsednik kongresu predložil diplomatično dopisovanje teh držav zaradi otoka Kube, kjer uže več let traje upor proti španjske vlad. Amerikanska pritožba, objavljena evropskim državam, pravi, da je vojna, ki jo vodijo uporniki na otoku Kuba proti španjske vlad, vojna razdejavanja in oplenjavanja — (kakor v Hercegovini). Amerika, da ima velik interes, to vojno dokončano

imeti, ali Španija dozdej odvrča vse nasvete reform in vsa posredovanja o spravi vojujočih kubanskih upornikov. Španija, da je oskrunila svoje obljube, brani se zadostenja dati, za to vpraša vlada zjedinjenih ameriških držav, ali je mogoče tako zadržanje še dalje trpeti! Dotična ameriška nota terja zadostenj. Čas je prišel, ko interesi Amerike zahtevajo, ko terja korist trgovine in človečnosti, da se boj konča. Ponovljenje boja, krivica, ki se Ameriki godi, mogla bi vzbuditi gibanje, katero hoče ameriška vlada zabraniti. Ona upa, da Španija more (?) mir zagotoviti. Sicer bode dolžnost ameriške vlade, da vmes poseže (intervenira).

Tako govori grozeč se naenkrat Amerika in iz tega je razvidno, da govori vse odločnejše, nego Evropa gledé orijentalnega vprašanja. Ker hroma in opešana Španija ne more nič, verjetno je, da izgubi po brzej vojski svojo zadnjo boljšo lastnino onkraj morja, bogati otok Kubo. In tako utegne na spomlad na tem in onem koncu sveta biti en hercegovinski upor menj, to je, nekoliko slobode več. Nič ne škoduje. Španjci so mnogo grešili, naj se v pokori pomlade, če je še mogoče.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. januarja.

Andrassyjev organ, „Corresp. Hongroise“, piše članek, v katerem svojega gospodarja in mojstra hvali tako-le: Andrassy je največji zadržek, da se Avstrija ne spusti v osvojenje, na kar sili vojaška in fevdalna

Listek.

Mladi Slovák.

(Slovaški spisal Ivan Kalinčák)

II.

(Dalje)

Sedaj upre Trenčinski oči na vnetega mladenca in vpraša dolgo, dolgo [motrečga]:

„Si-li sin moj! kdaj ljubil?“

„Nijsem in tudi ne trebam ljubiti!“

„To zadnje si prenašlo rekel,“ odvrne mu Trenčinski, „to je najsilniji ogenj, največja skušnjava človekova, in srečen je, kdor jo moški prestopi!“

„Jaz jo bom prestal!“

„Dobro, sin moj! ali ako je vendar ne prestopiš?“

„Saj ste uže rekli, da se najmanj prestopok s smrtjo kaznuje!“ reče Stanislav in strese s ponosno glavo.

„Pomisli še, da ne smeš nič storiti, kar ti vodja ne naloži!“

„Ako je to v naš blagor, bode njegova volja tudi moja volja!“

„Vedi, da našega bratstva in Jezusa Krista, ako bi te do smrti žgali, ali kar bi hotel sovražnik s toboj delati, zatajiti ne smeš!“

„Ne bom!“

Trenčinski zgane z ramami in reče:

„Dobro! Ako se bodeš koraka svojega kesal, mi nijsmo krivi.“ — In obrnóši se k celemu zboru, vpraša:

„No, kaj mislite, prijatelji?“

In vsi pobožno zašepetajo: „Bodi volja božja!“

„Bodi volja božja“ — sklene Trenčinski in mahnóši z roko pozove k sebi Stanislava, ki položi tri prste na sveto pismo in potem izreče na razpelo prisego, da se celemu svetu odreka, da bo za „križ častni in svobodo zlato“ vse poskušal, da se bode v vsem in vsakem pokorál vodjam in da zameta vsako misel na ono, kar se ne vjema z njegovo prisego. —

Ko je bilo vse dokončano, reče mu Jurij Trenčinski:

„Poglej sin! ta križ! To je tvoje prihodnje življenje!“

A Stanislav se ves strese, lice mu od svetega ognja zažari, oči se mu zakresijo v divnem kresu, in prijemši v roko križ, dvigne ga v svojem žaru nad glavo in s tresočim se glasom, ki je šel iz stisnjenih in s svetostjo trenutka prošinjnih prsi zavpije: „To bode moje življenje!“ —

Stanislav drži križ nad glavo, po celem zboru vlada sveta tišina. —

III.

Nov, doslej ne znán duh se je pojavil po krajih slovenskih. Kamor prideš, čuješ o prebujenji trenčinskem, kamor pogledaš, vidiš moč trenčinskih junakov. Ne skrivajo se več, ne žalujejo več Slovaki, marveč tiho in mirno se dvigajo iz ničevnosti svoje in očitno stopajo proti sovražniku svete vere in rodú.

Ali mej vsemi sije nekoliko ljudij kakor zvezde na širokem nebesu, kateri mej rodóm svojim živi plamen vnemajo in se s svojo žarko lučjo v miru in boji jednako svetijo. Lehko jih je poznati, ker se niti v radosti, niti v zmagi ne kaže posmeh na njihovem lici, ako so pa premagani, ali jim je umreti, ali gledati umirajoče prijatelje, ne togujejo,

stranka. Ko bi njega odrinili, bi prišel grof Szecsen od reakcijske stranke in namesto tega pa kak fevdalec in s tem reakcija. (Kaj pak! Ur.) Za to je Bismark tudi zoper osvojenje Bosne po Avstriji, in vevlasti so vse premislile, kaj je storiti, če se upor iz dosedanjega prostora razširi. — (Šest mesecev bodo menda zopet eno drugo noto koval.)

Vnanje države.

Srbski knez Milan v Beogradu na trnji sedi. Narod ga ne mara, skupščina mu kljubuje. Listi poročajo, da mu je zaradi tega svetoval bivši vojni minister Protić naj naredi „državni udarec“, to je, naj ustavnost podre, v trdnjavo nazaj potegne se in absolutno vlada. A on je žalostno odgovoril: „Za to nemam denarja“. Povprašal je višje oficirje, ali bi se ona neustavnost dala izvesti, a izvedel je, da je polovica oficirjev „nezanesljivih“, t. j. narodu vernih.

Za **Bulgarijo** pripravlja odbor v Bukureštu vstajo na mesec marc.

Rumunija se tudi oborožuje. V seji 25. jan. je zahteval vojni minister izredni kredit 5 $\frac{1}{2}$ milijonov Lejev za oboroženje armade. Priznalo se je v zbornici, da je terjatev vojnega ministra nujna. — Torej tudi Rumunija hoče spomlad pripravljena biti.

Na **Francoskem** se vrše volitve delegirancev, kateri volijo potem senatorje v 87 departementih ali okrajih. Dosedaj — poroča „Ind. belge“, da so republikanci v 33 departementih, reakcionarji pak v 20. Torej so republikanci tudi pri volitvah mej narodom za senat v lepej večini.

Poročalo se je, da je francoska rezerva skupaj poklicana. Iz Pariza se pa to opozivlje.

Papež je sprejel v Rimu tamošnjo naselbino katolikov in jih je pozval, naj molijo za blagost kat. cerkve.

Arnim se zopet imenuje po vseh novinah. Bismark objavlja v nemškem „Reichsanzeiger“ dva pisma, katera je uže leta 1873 nemškemu carju pisal, opisujoč mu Arnima kot nezanesljivega, skoro lažnjivega človeka. — Ali iz vsega se vidi, da je najbrž gospod Bismark na precej perfidni način črnil za njegovim hrbtom pri gospodarji, ker se je bal, da bi ga izpodrinil. Cela afera nemškemu imenu ne dela baš česti.

Dopisi.

Iz Celovca 24. januarja. [Izv. dop.] Prišlo je tudi nam novo leto in ž njim se je površje našega slavnega jezera poledenilo, ter daja hitremu vozniku, drsajočemu se mestjanu priliko, radovati se ob času hude zime. Po-

ne žalosté se in nikdar jim sveta rosica oči ne rosí. Oni le gledajo, devljeje roke na prsi, kažejo najprej s prstom v nebo ali tija, kjer leži Trenčin, in molče. Njihov obraz, vsa njihova vanjska postava je slika jada in nesreče, njihove prsi so umrle vsemu na svetu, le grenkemu spominu svojih težkih bolestij ne. Njihova srca nič družega ne čutijo, kakor željo za svobodo in da se jim stare pravice obnové. In ako jim na bojnem polji navala sovražnikov prodre bojne rede in njihovi v trumah odjenjavati in kar naravnost bežati začno, združi se mala četa teh mož, ki se po pogledu poznajo, in nadaljuje mirno ljuti boj. In ne boječ se niti smrti, niti nevarnosti, boré se tako dolgo, da se bežeče trume osvestijo in videč, kako junaški se prijatelji držé, vrnejo, da s podvojeno močjo na sovražnika udarijo. Često se zgodi, da začno sovražniki, zagledavši njihove žarke oči, kakor od tajnega časa udarjeni, kar na vrat, na nos bežati in bojno polje z divjim hrupom zapuščati.

In nij ravno skrivnost, kdo so ti čudni junaki, jedna in druga stranka vé, da so to

parilo pa nam je novo leto ob enem marsikako rastlino. V prvej vrsti naj omenimo, da je z novim letom jenjal izhajati znanstveni list za prosvetljene Slované, „Slavjan“, katerega je doslej prav marljivo uredoval neumorno trudljivi starosta gorotanskih Slovencev, Matija Majar. Prenehal je list ne morda zaradi preslabega gmotnega stanja, kajti naročnikov mu je bilo baje vsaj toliko, da so se stroški poravnali; o zaslužku pa tako nij moč govoriti pri naših literarnih podvzetjih. Mnenja pa je bil urednik, da je leto 1876. bolj primerno v resno politiko, nego v znanstvo, da je bolj leto dejanja, nego znanstvenega preiskovanja, in baš iz ovega uzroka je vtaknil pero za tintnik, prepustivši drugim zdatnejša dela. Če je imel prav, nečemo tu odločiti. Mimo „Slavjana“ pa je zaspal tudi drug list, organ katoliško-konservativne stranke, „Kärntner Blatt“, in ta zaradi preslabih finančnih razmer. Naj mu bode zemljica lahka! — Kakor se čuje, se bode jednak list zopet ustanovil.

Naša mestna čitalnica prav lepo napreduje; žalibog pa se še zmirom nekateri gospodje ne potrudijo s hitrim pristopom, ker se jim stvar še zmirom za njih načela nevarna dozdeva — ako bi si jo hoteli natančneje ogledati, zapazili bi, da nij tako strahovita, temveč da podaje udu mnogo lepega, zabavnega in veselega in se tu nikakoršne razprtije ne kujejo. Stanovi so si vsi jednaki, vse veže národna, domača vez. V bralnici se nahajajo razun skoraj vseh slovenskih časopisov od „Danice“ do „Slovenskega Naroda“, od „Novic“ do „Zvona“ (blizu 12 slovenskih), tudi češki listi: „Svetozor“, „Humor. listy“, „Hlas“ in „Katol. noviny“; hrvatsko-srbski: „Pučki prijatelj“, „Srbadija“ in „Lipa“; na dalje „Reform“, „Politik“, „Vaterland“ in „Deutsche Zeitung“.

„Tihi večeri“ ob sredah se še precej dobro obiskujejo; tu se vršé predavanja znanstveno-zabavnega ali pa šaljivega zapopadka in v časih se je uže prav veselo pridružilo petje naših pevcev, katere pa v vaje skupiti bi bilo orjaško delo. Mnogokrat nas je tudi iznenadila lepa igra naše godbine šestvorice, ki po vsem slovenske komade igra in vedno kako novo slovensko pesen instrumentira. Po-

bratje slovenski. Od visoke Tatre pa do nizkega Posavja se je slišalo o teh junakih in njih junaštvu. Ali mej vsemi se najbolj odlikuje nek mladenič in o njem ljudje največ pripovedujejo, a bojni krik: Stanko! Stanko! se v vsakem boji s čarobno silo prijemlje njegovih drugov, ki od teh besed ko od ognja gnani naprej deró, pa tudi sovražnikov, ki se plašno na tisto stran ozirajo, od koder se to za-nje strašno ime čuje. Nij bilo dolgo in Stanislav je postal vodja bratom slovenskim in starešinstvo na Trenčinu je gledalo s ponosom na krasnega junaku nadejaje se, da zasveti jednokrat lepši dan rodu slovenskemu. In Stanislav se od časa, kar so ga za brata slovenskega priznali, baš junaški nosi: moštvo in hrabrost ogreva mu mladeniško čelo, a lice mu je zrcalo resnosti, katera tako lepo pristoji mlademu obrazu, ako se po njej pokazuje želja mladega srca, katero nijsta še čas in starost vtopila za vse, kar je veliko in krasno. Jurij Trenčinski, ki je bil v svetu in boji vodja, pade v bitki in namesto njega izvolijo Svetoša za gospodarja Trenčina, a Stanislava za vojvodo. Od tega časa je malo videti, da bi bil

sebnó hvalo v to gospodu voditelju ove izvrstne godbe!

V teku ovega predpusta hoče društvo napraviti dve besedi s plesom, v kar je baje odbor naprosil poseben veselíčni odsek, obstoječ iz za društveni razvoj vnetih in delajočih gospodov udov. Upati je, da nam dojdeta dva prav zanimiva večera. Če bode pa tudi letos, kakor je bilo vsako leto, kdo se našel, ki bi slovil spomin pesniškega našega velikana Preširna — nam do sedaj še nij nič znano; morda ova krasna navada zaspi!!

Naša deželna hranilnica je v nedeljo veliko svoto dovolila v pripomoč zidanja novega poslopja za gospodarsko in obrtniško šolo. Posnemanja vredno. —

Končno naj še omenimo, da je, kakor posnemamo iz šematizma krške škofije, pred kratkim postal č. g. tajnik družbe sv. Mohora, Lambert Einspieler, konzistorijalni svetovalec ove škofije. Slava njemu!

Iz Trsta 24. jan. [Izv. dop.] Pač s posebnim veseljem je te dni „Triesterca“ povédala, kako slabo da se tukaj Slovani brigajo za svojo národnost, in si pri tem brž ko ne sanjala, da tudi to utegne znano njeno nalogo podpirati — pripomagati k zidanju nega mosta...! Povedala je namreč, na podlogi bog vé katerega poročila, da se je skrčilo število udov tukajšnje slovanske čitalnice uže do 130, in pa da v zadnjem letnem zboru se jih je sešlo samo — 22 (kar je sicer žalibog, tudi popolnem resnično!) Da se utegne res ta radost nad našo nesrečo objaviti, prorokoval je vsak, ki je zapazoval rakov pot, kateri je po malem hodila prvotna vnetost tudi tukajšnjih Slovanov — Hrvatov in Slovencev, in to v veliko nam sramoto, se vé. Od kar (to je, od leta 1848, tedaj skoro 28 let) so si oni imeli zdaj o enem, zdaj v družem poslopji shodišče, s prvič pod imenom „slovanska čitalnica“, nij šlo v njem še tako slabo, kakor gre od nekaj časa sem. Hrvatje nečejo, saj kakor se prikazuje, o sedanjej čitalnici nič vedeti, in Slovenci jo pa premalo obračajo. Pač lepa prikazen! — Kje jim je národna čast? Kje národni duh? Kateri drug národ se vendar sam sebe tako sovraži in zaničuje, kakor se naš — nesrečni? Pa kam pridemo po takšnej mlačnosti, po takšnem na-

Stanislav zamišljen: obraz mu še preveč govori, kadar njegove žarke oči vidijo sovražnika. On je jedini od bratov slovenskih, kateremu lice kakor ogenj gori, kadarkoli se jim sreča menja. Opiraje se konju na stremenke dviguje glavo in gleda ko poznavatelj okolo, da vidi, kje je treba pomoči, kam sile obrnóti; oko in roka hrepenita mu sovražnika razklati, a lice, katero mu je kri porudečila, in naglo dihanje priča jasno, kolika želja mu je obvezla celo mlado dušo, da pomaga milemu rodu.

On je očistil vso поваžko dolino od Trenčina pa doli do Donave od sovražnikov, in povsodi uže rumeni zora drage svobodice in novega življenja, le Dugoš je še na trdnem Bekovem, kjer zbira okolo sebe ostanke svojih vernih in ostanke poganskih vojakov, ki mu jih je na pomoč poslalo sedem vojvod iz Ogerske in Bulgarske. Svetoslav misli, da bi bilo treba Dugoša zajeti in potem ga je lahko uničiti, a Stanislav, njegov sin jaha uže počasi na konju proti Bekovemu, gledaje ponosno to lepo, krasno dolino važko. Za njim drvé svoje hitre konje njegovi drugovi.

Malo jih je, človek bi mislil, da jih more

pačnem, po vsem nenaravnem ravnanji? — Kar se tiče sicer državnih uradnikov slovenskega plemena, če ravno tudi precej zavzetih za naše zadeve, oni so v strahu, da ne izgubé kruha, in se radi tega zdrževajo javnega skazovanja te svoje dobre lastnosti; a ne moremo jim vendar za to nikakor priznati, in to tem menj, ker je pač bilo in je še zdaj nekaterim izmed njih brez vsake nevarnosti in škode v čitalnici, katere ud je še zdaj, kar je gotovo še večje važnosti, celo nek uradnik tukajšnjega magistrata višjega razreda, ki ima dovolj pogumnosti, da se ničesa ne boji, kar je prav lepo in razveseljivo. Zakaj bi ga ne smeli imeti tudi opomnjeni plašivci? — Se ve sicer, da tudi ta dopis, ki se je poslal le za to, da zvedo čitaleci „Slov. Naroda“, kako da nam stojé tu akcije, ne bo nič koristil, ker čitali ga bodo samo tisti, ki so uže dobri národnjaki, pa če bi ga tudi oni mlačneži, veljal bi gotovo za stvar njih znani stari pregovor, da se zamorec ne daje pobeliti!

Domače stvari.

— (Za našo „slovensko knjižnico“) se iz angleščine na slovenski jezik prevaja in pride čez 3 ali 4 mesece v tisk tudi slavni, uže v vse evropske jezike prevedeni klasični roman „Župnik v Wake-Fieldu“. — Moralne in pisateljske podpore nam ne bode manjkalo, da bi le tudi materialna podpora malo živejša in večja bila.

— („Laib. Tagblatt“) Predvčeranjem je bilo pri najvišjem kasacijskem sodišči na Dunaji obravnavanje obojestranske pritožbe zoper razsodbo porotnega sodišča v Ljubljani od 11. avgusta l. 1875 o tožbi deželnega tajnika Kreča zoper „Laibacher Tagblatt“. — Najvišje kasacijsko sodišče razsodbe ljubljanskega porotnega sodišča, kateremu je predsedoval graške nadsodnije svetovalec, znani Heinricher, nij potrdilo zaradi formalnih nepravilnostij, ter je novo obravnavo pred ljubljansko porotno sodbo ukazalo. G. Krečevo stvar je pred najvišjim sodiščem zastopal ljubljanski advokat dr. Moše, kateri se je zaradi tega več dnij na Dunaji mudil.

— (Iz deželnega odbora kranjskega, seja 22. jan.) Deželni odbor je v

dogovoru z deželnim šolskim svetom pritrdil, da se ustanovi v Kočevji dekliska šola, da se sprejme plača za dve učiteljici na tej šoli po 400 in 500 gld. iz normalnega šolskega fonda; dalje, da se razširi dvorazredna ljudska šola v Sódražici v trirazredno in se plača 400 gld. za tretjega učitelja sprejme. — Sklepi občinskih odborov v Krškem in Kočevskeji Reki zaradi uvedanja občinskih taks so bili potrjeni. — V izr. seji dež. odbora od 23. jan. pak se je odbor posvetoval in je dogotovil program stavljenja novega deželnega zavoda za blazne v Studencu pod Ljubljano.

— (V Ptuj) je 22. t. m. mariborski advokat dr. Duchatsch govoril svoj kandidatni govor. Njegovo stališče je zmerno liberalno. Rekel je mej družim: „Cerkve naj se smatra kot privilegirana javna korporacija, in naj se jej dajo jednake pravice in dolžnosti, kakor vsacemu družemu državljanu.“ To je pravo liberalno stališče. A „Tagespost“ nij všeč, zato je postavila mej te stavke znamenje „(?)“.

— (Za državni zbor) iz skupine gornje-koroških mest in trgov kandidujejo Beljačani Ant. Moritscha; drugi kraji so za Eggerja in za g. Weindorferja.

— (G. Podobniku), učitelju pri sv. Jakobu blizu Celovca, se je od strani deželne šolske oblasti koroške izreklo posebno priznanje gledé njegovega truda pri sezidanji in uredbi nove šole v št. Jakobu.

— (Kamniška národna čitalnica) napravi v nedeljo 30. januarja t. l. besedo s sledečim programom: 1. Deklamacija „Slovenski junak v turškem boji“; 2. Domovina, čveterospjev; 3. Haukin-Polka, igranje na dvoje citre in kitaro; 4. „Garibaldi“ gledališčna igra v 1 dejanji; 5. Ples. Začetek ob 1/2 8 uri zvečer. Uljudno se vabijo vsi čast. gg. udje k obilni udeležbi, ter naj blagovolijo tudi sposobne neude pripeljati. Vstopnina za ude 10 kr. za neude 30 kr. Odbor.

— (Vranska národna čitalnica) napravi 6. februarja ples in tombolo. K tej veselici vabi najuljudnejše Odbor.

— (Iz Cerknice) se nam poroča: Iz našega jezera se ravno sedaj izvaževa 14—17 palcev debel led, kateri je namenjen čez morje v Bombay. — Zares, da tako lepega in čistega ledú nij kmalu kje dobiti.

— (Kranjsko bučelarsko društvo) je imenovalo za svoje častne ude kmetijskega ministra gosp. Mansfelda, škofa Pogačarja in gosp. Pagliaruzzija iz Goriškega.

— („Triester Ztg.“) ima 25. jan. dopis iz Ljubljane, v katerem dopisnik iz naše nedeljske tožbe, da se preveč nemško uraduje in piše pri nas, sklepa o potrebnosti nemščine in o „želji“ našega kmeta po nemščini. Treba je precej žurnalistične perfidije, da more človek kaj tacega iz našega članka brati. Mi priporočamo dopisniku več vestnosti in objektivnosti.

— (Kvartet švedskih dam) bode koncertiral v petek 28. t. m. v redutnej dvorani. Nij le naša žurnalistična dolžnost, da opozorujemo občinstvo na to priliko, preživeti par krasnih uric, — dolžnost vsacega omikane in za lepo vnetega človeka je, porabiti ta moment sigurno duševne zabave, posebno sedaj, ko se nam taka priložnost redkokrat ponuja. Omenimo le, da muzikalni strokovnjaki cele Evrope začudenjem ne morejo prehvaliti del tega švedskega kvarteta in da so v čestilnem priznanji jedini vsi listi in vsa žurnalistična poročila od Petrograda do Londona. Naj torej nikdo, posebno kdor je pevec, ne zamudi tega večera in petja, o katerem pravi londonski „Standard“, da so popolnosti tako približne, — as the imagination can picture, — kakor si je le mogoče misliti.

Listnica uredništva: G. M. C. To so osobne stvari ne spadajo v list ni v večjo javnost. Pred sodnijo. — G. J. Z vsem zadovoljni.

V zadevah Marijne bratovščine.

Od necega privrženca „Marijne bratovščine“ čital sem v „Laib. Tagblatt“ od 22. t. m. št. 17. nova napadanja na uže dosta osvitlene nerednosti pri „Mar. br.“ Govoril sem z mnogimi možmi opozicije, ter sem čul zopet znamenitejšo tožbo proti sedanjemu odboru zaradi mnogih zanikernostij, nepravilnega in samovoljnega delovanja. Do sedaj je bilo mnogo društvenikov tiho, a odslej uvideli so od vseh strani le samo neodkritosrečno ravnanje in izgube. Vsak pametni društvenik ne more tedaj več zaupati sladkim besedam odborovim, temuč zahtevajo vsi dejanje in uvedenje reda. Dalje tudi zahtevajo vsled pravil jim pristujoči občni zbor, pri katerem se mora naznaniti delovanje ravnateljstva. Potem tudi zahtevajo novo volitev za anulirane volitve štirih odbornikov ravnateljstva za l. 1875. in tudi volitev izstopivših treh odbornikov za l. 1875., tedaj volitev za sedem odbornikov, ki se mora vršiti v prihodnjem občnem zboru.

Zadnjič pri občnem zboru nij bilo čuti nobenega opravičenja. Pri prvem občnem zboru novo izvoljeni

malo jači veter na vse štiri strani sveta raznesti, ali so ljudje, kamenitih prsi in čvrste vere vojvodi svojemu. Dluoš pozna rudečebelo zastavo, pozna tudi sovraženi križ na njenem vrhu in vidi da more njegova sila kar na jedenkrat uničiti malo četo Stanislavovo. Prepaden in jezen od misli, da bi mogel križ zagospodovati po okolici, nad katero se vzdiguje Bekovo, zbere po noči svoje sile in prebrodi skrivaj na splavih Vago, a jutranje izhajajoče solnce je zasijalo na dve sovražne čete, ki bodo odločile osodo prihodnjih dnij. Stanislav je sicer čakal dobre pomoči s Trenčina, ali ko je sedaj videl, da je sovražnik pred njim, dá zatrobiti in se vrže na konja. Rudeče-bela zastava zavihra v svežem jutranjem zraku in nad njo moleči križ tiho pogleda po považkeji dolini, kakor da jo milo blagoslavlja.

In nastane krik. Redovi Stanislavovi šumé tiho iz skrivnostno; jedni gledajo otožno, ali tistim tam ne moreš na lici videti niti tuge niti radosti, — vsi se premikajo kakor svečeniki smrti. Ljudstvo Dluošovo kriči, da se do neba sliši in udarja silno na peščico, borečo se kakor od navade, ker je bil zakon

bratstva slovenskega: nobenej sili ne odjenjati. — In udarili so prvič, navalili drugič, in vsaka navala Dluoševa razbije se ob čvrste prsi trenčinskih junakov, kakor se od borje terano pljuskanje morskih valov razbija ob tvrđi rt iz morja štrleče skale in razpada na tisoč krogov po širokej površini. Ali iz nova leté konjiki spredaj, pešci udarjajo s strani na peščico Trenčincev. Sedaj se pokaže v sredi Stanislav, pogleda četo in zaupije: za menoj ter mahne z mečem da je zažvižgal po zraku kakor, da bi ga užgal poljub jutranjega solnca a na drugej strani kriče in vpijejo, ker se nemajo kdaj junačiti; kajti ostro in ognjeno orožje seka šljeme, lomi sablje, odbija sulice ter pritiskuje sovražno vojsko, da jej uže izmanjkuje mesta, da bi mogla z rokami mahati, loke napenjati in izpuščati smrtne strele na prsi trenčinske.

Kje so ti silni valovi Dluoševe vojske? Raztreskani in razpodeni. Vodja gleda izpod sivih obrvij s tožnim in upalim očesom, išče svoje junake, ali kukavice so ga zapustili in on je v sovražnikovej roki ujet, ponižen in zvezan.

Pogleda na lica sovražnih vodij, ki na njih sije radost, kakor je to navadno po zmagi: — ta zmaga je zmaga nad vlastnim bratom! —

Stanislav dá zatrobiti in odleti na svojem konji k Vagi in na Dluošovih splavih prebrodivši jo, pride pod Bekovo. Vrtar ne spusti mostú!

„Dluoš! — zavpije Stanislav — reci da se most spusti!“

Dluoš molči.

„Dluoš! ako ti je kaj do življenja, daj most spusti!“

In zopet nobene besede.

„V našej roki si; in še jedenkrat ti rečem, daj storiti, kar ti zapovedujem — ali ne dočakaš sodbe na Trenčinu!“

In Dluoš povzdigne oči proti nebu, nem prime tiho z roko ob strani visečo srebrno trobentico in zatrobi na-njo. Most se spusti in junaki Stanislavovi se popnó na grad in na njegovem vrhu zasade rudeče-belo zastavo z dvojnim križem.

(Dalje prih.)

odborniki, temuž tudi g. J. N. Horak nemajo pravice sedeti v odboru, kajti pri drugem izvanrednem obnem zboru so se pri prvem obnem zboru vršene volitve z veliko večino ovrgle in nove volitve zahtevale. A kako pa pride to, da se g. Horak zdaj sili v odbor ko se je vendar sam trudil, po njegovem mnenju za predsedništvo nezmožnega g. Kašpar Ahčina od predsedništva odstraniti, zdaj pa njegov nered pri vodstvu društva zagovarjati, ko je vendar častno besedo izrekel, da ako bi bil prav voljen, ne bode sprejel volitev?

Celi odbor z blagajnico in g. J. N. Horakom vred tedaj nekaj čudni „Schauspiel“ igra!

Za podpredsednika je bil voljen g. Pakič, kako je mogel on dovoliti, da je, ko dobro vé, da blagajnica mora biti pri blagajniku, romala od njega k g. J. N. Horaku? Ali nas 1669 udov, ki smo izven odbora, in smo tudi pošteni možje in občani, nemamo nič govoriti o društvenih zadevah, ali je vsa naša pravica le plačevati? Naravno je, da nemamo nobene zaupanja več v ravnateljstvo, posebno pa ne, zaradi takega oskrbovanja društvenega premoženja. Tako gospodarstvo našega premoženja nas temveč draži in pripravja do sklepa, da ne bomo odselej več vplačevali letnih doneskov in to vplačevanje bomo toliko časa stavljali, dokler ne bodo zaupni možje v ravnateljstvo izvoljeni, kateri bodo zopet uveli red. Končno pak upamo, da letos pri poberanju letnih doneskov ne bode razstavljena beraška pušica za milodare. Bog zna komu, ravno tako tudi, da se ne bode pripravila do sedaj navadna vsakoletna pojedina na čast naše ljubljene Materi božji! Amen!

Novi priverženec in soud „Marijne bratovščine“, ki za vse kar izreka opraviči.

(28)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prane, in na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebaviljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-smart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešlo je tže sedem mesecev, odar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem valed pranih i čut-nicnih bolečinah, in sicer tako, da sam od dne do dne vidno gnil, in to zsprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière

pril tel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav ce: o in okusno hrano, kot najboljši pripem ček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogl, niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebaviljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popoinega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllera, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebaviljenji, nespanji in hujšanji.

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na cen, ko pri zdravilih.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 30 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v puščah in tabletah 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 3 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 30 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse šte. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekerjih in specerijah trgovih: radi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Belki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andreoviču. (310)

Tržne cene

v Ljubljani 26. januarja t. l.

Pšenica hektoliter 8 gid. 20 kr.; — rež 5 gid. 80 kr.; — ječmen 3 gid. 90 kr.; — oves 3 gid. 50 kr.; — ajda 5 gid. 50 kr.; — pros 4 gid. — kr.; — koruza 4 gold. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gid. 60 kr.; — fižol hektoliter 6 gid. 50 kr.; masla kilogram — gi. 97 kr.; — mast — gid. 80 kr.; — špeh frišen — gid. 64 kr.; — špeh povejen — gid. 82 kr.; jajce po 2 $\frac{1}{2}$ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 46 kr.; — sene 100 kilogramov 2 gid. 68 kr.; — slame 2 gold. 32 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 9 gold. — kr.; — mehka 6 gid. — kr.

Dunajska borza 26. januarja.

Enotni arz. dolg v bankovcu 65 giu 70 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 73 85

1860 drž. posojilo	112	75
Akcije narodne banke	891	—
Kreditne akcije	189	50
London	114	45
Napol.	9	21
C. k. cekini	5	43
Srebro	105	—

Lekarna Piccoli

„K angelju“
v Ljubljani.

pripravlja

Dorško olje

(Dorsch-Leberthran-Oel)

iz sale kitovih jeter, v katerem je železni jod (Jodür)

V 35.00 gramih olja iz sale kitovih jeter je 14 centigramov železnega joda (Protojoduretum ferri.) (132—181)

Jaz ne bodem opisoval učinek železnega joda, ker ta je obče znan in se vporablja splošno v zdravilstvenih stroki.

Ta učinek pak postane važnejši, ako se združi z oljem iz sale kitovih jeter in je posebno zdaten v vseh onih slučajih, v katerih se more brzo pomagati oslabiljenej redilnej delavnosti; kjer se mora dostaviti krvnej cirkulaciji večja kolikost teh elementov, kateri kri čistijo, ter s tem dajejo napravam sopenja večjo delavnost in pripomorejo do ustvaritve zdravnejše in večje krvne mase.

Jaz morem jih tedaj najtopleje priporočati kot najboljši pripomoček proti bramorjem (škrofeljnom), rakitis, kroničnim izpuštkom na koži, pljučnim kataru in jetiki.

Nakazanje o rabi. Olja iz sale kitovih jeter uživa se po 10 gramov trikrat na dan ali po zdravniškem predpisu.

Cena jedne steklenice 1 gid. av. velj.

Da se ponarejenju izogne, vti-sneno bode moje ime na vsakej steklenici.

Novi mehovi za ogenj pihati.

Podpisani izdeljuje uže čez 30 let domačim kropčanskim, kamnogoriškim in tržiškim fužinam po obilih skušnjah potrjene, dolgo trpežne mehove, s katerimi se malo oglja porabi in delo hitro in dobro dovršiti zamore.

Kdor potrebuje take mehove na kakoršen način koli, naj jih naroči pismeno ali ustmeno pri podpisnem, ki obljubi, delo prav dobro, hitro in polovico ceneje izgotoviti, kakor pa v Gradci ali na Dunaji velja.

Matija Zupan,
v Kropi na Gorenjskem.

(27—1)

1873. **Diplomo priznanja** 1873.
pri razstavi v Beču.

Vina

vlastnega priroda in druga hrvatska vina

priporočujeta (20—2)

F. in A. Concilia,
v Zagrebu nasproti nadbiskupskega dvora.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Nove metrične mere in uteži!!

Cimentirano, najlepše izdelano po nizkej ceni.

Železni uteži po $\frac{1}{2}$, 1, 2, 5, 10, 20 kilo.

Uteži z mesinka posamezni, od 1 grama do 5 kilo vsak.

Uteži z mesinka v garniturah brez posode.

Uteži z mesinka v posodi na 3 sorte.

Uteži z mesinka za decimalne vage.

Uteži z mesinka za centimentalne vage.

Mere za tekočine, trdne in debele, s cina.

Mere za tekočine, z belega kositarja.

Mere za tekočine, za pivo.

Mere za tekočine, za vino.

Mere za suho blago z belega kositarja.

Mere za suho blago z železnega kositarja.

Mere za suho blago po 5, 10, 20 litrov.

Mere za suho blago z lesa od 1 do 100 litrov.

Mere za štrihanje.

Mere za blago, ploščate ali četirivoglate, železne ali lesene.

Palični metri (prej pošet) s pušpana, ribje kosti, mesinka in slonove kosti.

Vage vsake vrste in vsake velikosti.

Stari uteži se pri kupu uračunijo.

Zaloga imenovanih mér, utežev in vag je v prodajalnici železnega blaga

Albina Sličer-ja,

v Ljubljani, na dunajske cesti št. 64. (457—7)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.